

[Hvidberg.]

dannelsesområder en hovedsum, som så legat- og stipendienævne ved de enkelte læreanstalter skal uddele, således som det er udformet. Denne bestyrelse får en overordentlig stor magt, faktisk hele magten over denne fond og dens virksomhed, og jeg vil gerne sige til den højtærede minister, at jeg synes, det bliver nødvendigt for os at se på denne bestyrelses sammensætning, som jeg stiller mig meget skeptisk overfor. Mon ikke det alligevel vil være det bedste, om man ikke løser denne opgave stykkevis, at man så dog i alt fald i loven fastslår fordelingen af fondens midler mellem de forskellige områder, hvorefter de forskellige universiteter og læreanstalter ved deres stipendieudvalg frit kan uddele, som de finder det ret? Derefter kunne man af fondens midler hensætte en mindre del, f. eks. 15 pct., til særlige formål, og dette beløb kunne så fordeles af en bestyrelse af en sammensætning, som vi kunne blive enige om.

Den højtærede minister kom ved dette lovforslags fremsættelse ind på spørgsmålet om forøget tilgang til gymnasieundervisningen og overproduktion af studenter og den tilsvarende mindre tilgang af unge indenfor anden uddannelse. Da tale-tiden er udløbet, vil jeg blot hertil sige, at de bemærkninger, den højtærede minister i den henseende har gjort, finder jeg ingenlunde fyldestgørende, måske oven i købet noget overfladiske, og jeg frygter faktisk for, at der vil finde en sådan tilstrømning til gymnasierne sted, at det vil komme til at berøre landbrug, håndværk og handel.

Jeg synes også, udvalget skal tage spørgsmålet om tilgangen fra arbejderhjemmene under overvejelse. Det er sørgeligt for os alle, at så ringe en del af egnede unge fra arbejderhjem går ind til studierne, og jeg tror ikke, at „det praktiske livs regulering“ (jfr. fremsættelsestalen) vil råde bod herpå.

Nu må jeg ikke tale mere; derfor vil jeg slutte med at sige, at jeg håber, vi vil kunne hjælpe vore unge, ikke blot af samfundsmæssige grunde, men måske først og fremmest og fremfor alt af menneskelige grunde.

Formanden: Jeg gør opmærksom på, at forretningsordenens bestemmelser vedrørende citater stadigvæk er gældende.

Jørgen Jørgensen (Løjre): Vi ser i det radikale venstre med tilfredshed på det initiativ, som den højtærede undervisningsminister har taget for at lette vilkårene for de unge, der uddanner sig på vore gymnasier, universiteter, de højere læreanstalter, seminarierne og de faglige skoler.

Den mere ligelige adgang til den højere skole, som dette lovforslag tager sigte på, har mit partis tilslutning. Jeg kan iøvrigt henvise til, hvad jeg udtalte i sidste folketingsssamling, da et lovforslag med nogenlunde samme indhold var til behandling her i tinget.

Der er nogle ting i lovforslaget, som jeg mener der må tilvejebringes mere klarhed over, men jeg går ud fra, at dette vil ske under udvalgsbehandlingen. Det vil naturligvis være vanskeligt — det pegede jeg også på i fjor, da vi drøftede disse spørgsmål — i lovforslaget at fastsætte helt faste regler for fordelingen af de midler, der stilles til rådighed, men der må formentlig kunne siges mere herom, end tilfældet er i lovforslaget — jeg tror, det ærede medlem hr. Hvidberg var inde på samme tanke. Yderligere er det et spørgsmål, om ikke flere uddannelsesområder skal tages med end dem, der er nævnt i lovforslaget.

Jeg forstår, at ministeriet har søgt at fastholde den linie, at hvor der til støtte for unges uddannelse findes selvstændig lovgivning, f. eks. vedrørende folkehøjskoler, landbrugsskoler, husmandsskoler og tilsvarende, vil det være naturligt, at forhøjelsen af de beløb, der i forvejen er stillet til rådighed, såfremt sådanne forhøjelser anses for påkrævet, gennemføres ved ændringer i den pågældende lovgivning, og at man derfor her holder sig til de områder, som ikke i almindelighed dækkes ved særlig lov.

Selvom jeg stort set kan godkende den fremgangsmåde, ministeriet har valgt, er der dog enkelte områder vedrørende faglig uddannelse, til eksempel håndværkeruddannelse, som jeg synes vi skal se lidt nærmere på. Jeg er fornylig blevet gjort bekendt med, hvor ringe økonomisk støtte unge håndværkere, der tager på en håndværkerhøjskole, får. De kan kun få meget ringe understøttelse, langt mindre end den, eleverne på folkehøjskoler kan få. Jeg vil opfordre handelsministeren til at se på disse forhold. En